

Dosarul nr. 3ra-1392/18

prima instanță: Judecătoria Grigoriopol (jud.N. Costin)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.Iu. Cimpoi, I. Secieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Iancova și Elvira Voronina împotriva Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Combinatul de Producție „August” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Irina Iancova și Elvira Voronina, a fost casată hotărârea din 25 noiembrie 2013 a Judecătoriei Grigoriopol și a fost emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 06 iulie 2011 Irina Iancova și Elvira Voronina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Combinatul de Producție „August” Societate cu răspundere limitată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantele și-au concretizat cerințele din acțiune, solicitând anularea autorizației de construire nr. 225 din 01 iunie 2010 eliberată CP „August” SRL privind autorizarea lucrărilor de construire a Centrului Comercial amplasat în mun. Chișinău, șos. Hîncești, 60 și a autorizației nr. 85 din 25 februarie 2008 privind acordarea CP „August” SRL a dreptului pentru tăierea a 13 copaci dintre blocurile locative nr. 2/2 și nr. 2/3 din str. Lech Kaczynski, mun. Chișinău, precum și a autorizației de construcție nr. 362 din 30 mai 2011.

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat că la data de 06 mai 2011 reprezentanții CP „August” SRL au început defrișarea arborilor și arbuștilor de pe terenul amplasat între blocurile locative nr. 2/2 și nr. 2/3 din str. Lech Kaczynski, mun. Chișinău. La solicitarea locatarilor au fost prezentate acte în baza cărora se efectuează lucrările și anume autorizația de construire nr. 225 din 01 iunie 2010, autorizația nr. 85 din 25 februarie 2008, procesul-verbal a Asociației de Gospodărire Silvică a Spațiilor Verzi nr. 42 din 17 martie 2011 și autorizația pentru efectuarea

tăierilor arborilor pe terenurile împădurite eliberată de Inspectoratul Ecologic la 21 aprilie 2011.

Au considerat reclamantele că actele contestate sunt ilegale și au fost emise cu încălcarea procedurii. Terenul pentru construcția Centrului comercial din ograda blocurilor locative nr. 2/1, 2/2, 2/3 și 2/4 din str. Lech Kaczynski, mun. Chișinău, a fost alocat fără consultarea opiniei locatarilor, precum și este teren destinat pentru odihnă. Acest teren este unul de importanță vitală pentru locatarii din toate cele patru blocuri locative, deoarece alt teren de joacă pentru copii și pentru odihna bătrânilor nu există.

Au precizat reclamantele că s-au adresat pârâtului cu cerere prealabilă privind revocarea actelor contestate și totodată solicitând eliberarea acestora pentru cunoștință, însă nu au primit nici un răspuns. Astfel, au considerat că prin refuzul pârâtului de a elibera actele solicitate le-a fost încălcat dreptul la informare.

Prin încheierea din 04 octombrie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu din partea pârâtului CP „August” SRL.

Prin încheierea din 01 martie 2013 a Curții de Apel Chișinău, prezenta cauză civilă a fost remisă conform competenței la Judecătoria Centru mun. Chișinău pentru examinare în fond.

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2013 a Judecătoriei Grigoriopol a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată și depusă tardivă.

Prin decizia din 20 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Irina Iancova și Elvira Voronina și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 16 iunie 2016 Irina Iancova și Elvira Voronina au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor instanțelor judecătorești ierarhic inferioare cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 21 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Irina Iancova și Elvira Voronina, a fost casată decizia din 20 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Irina Iancova și Elvira Voronina, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă acțiunea și au fost anulate ca ilegale autorizațiile de construcție eliberate de către Primăria mun. Chișinău și Combinatul de Producere „August” SRL pentru construcția Centrului comercial nr. 85 din 25 februarie 2009, nr. 225 din 01 iunie 2010 și nr. 326 din 30 mai 2011.

Pentru a decide astfel instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 14, 17, 25, 26 din Legea contenciosului administrativ, art. 3 alin. (1), 8 alin. (1), (2) și (3), art. 14 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală și a stabilit că contrar acestor prevederi, alocarea terenului pentru construcția unui market SRL „August” în ograda caselor 2/1, 2/2, 2/3 și 2/4 din str. Lech Kaczynski a fost efectuată fără a consulta opinia locatarilor acestor case, precum și pe segmentul de teren prevăzut pentru recreație și odihnă. Acest teren este unul de importanță vitală pentru locatarii caselor nominalizate, or alt loc pentru copii și bătrâni în această ogradă compusă din patru blocuri lipsește.

Totodată, Colegiul instanței de apel a considerat că autorizațiile de construire, urmau a fi aduse la cunoștință locatarilor din blocurile cu numerele 2/1, 2/2, 2/3 și 2/4 din str. Lech Kaczynski, întru contestarea acestora în ordinea prevăzută de legislația în vigoare, fapt ce nu a fost întreprins.

Colegiul instanței de apel a notat că termenul de valabilitate a autorizației de construcție nr. 85 din 25 februarie 2009 era de 12 luni (expirate la 25 februarie 2010), iar ea a fost prelungită la 01 iunie 2010 (peste 1 an și 4 luni). Astfel este cert, că Primăria incorect a aplicat institutul prelungirii termenului actului administrativ nr. 85 din 25 februarie 2009, acordându-i un nou număr (nr.225 din 01 iunie 2010), ori la momentul prelungirii, termenul de acțiune al acestuia era deja expirat. Urma să fie emisă doar o nouă autorizație de construcție. Și din acest considerent autorizația de construcție nr.225 din 01 iunie 2010 este ilegală și pasibilă anulării.

Instanța de apel a constatat că SRL „August” i-a fost eliberată autorizația de construcție pe șos. Hîncești nr. cadastral 0100216807, adică cu aproximativ 300 metri în jos spre centrul municipiului, fapt care nu corespunde amplasării șos.Hîncești colț cu str.Lech Kaczynski. Astfel, Colegiul instanței de apel a stabilit că, la 06 mai 2011, CP „August “ SRL a început lucrări de construcție pe o adresă neautorizată.

A mai menționat instanța de apel că, în rezultatul acestui act administrativ, neîntemeiat au fost defrișați copacii de pe terenul respectiv în baza Autorizației pentru efectuarea tăierilor în terenurile împădurite eliberată la 21 aprilie 2011 de către Inspectoratul Ecologic, precum și în baza Procesului-verbal nr.42 din 17 martie 2010 a Asociației de Gospodărire a Spațiilor Verzi.

Cu referire la autorizația nr.362 din 30 mai 2011, instanța de apel a reținut următoarele.

La acest segment, este de notat că, despre existența acestei autorizații Iancova Irina și Elvira Voronina pentru prima dată au aflat în cadrul ședinței de judecată din 23 noiembrie 2012, din textul susținerilor verbale prezentate de către reprezentantul Combinatului de producție „ August” SRL, prin care reprezentantul Combinatului de producție „ August” SRL, indică adresa șos. Hîncești, mun. Chișinău, fără a indica adresa concretă, nr. cadastral unde urmează a fi efectuate lucrările. În prezența acestor circumstanțe, a reținut instanța de apel că la 26 noiembrie 2012 Iancova Irina și Voronina Elvira au depus cerere prealabilă în adresa Primăriei mun. Chișinău, iar răspunsul l-au recepționat în data de 04 decembrie 2012.

De asemenea, la 02 ianuarie 2013, peste 28 de zile de la recepționarea răspunsului, Iancova Irina și Voronina Elvira au depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care au solicitat și anularea autorizației de construcție nr.362 din 30 mai 2011.

Aplicînd prevederile 13 alin. (1) lit.a), 15 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție, instanța de apel a menționat că, în autorizația nr.362 din 30 mai 2011, nu a fost indicat nr. cadastral al terenului și careva adresă completă și concretă. Din textul autorizației de construcție, rezultă că, se autorizează executarea lucrărilor de construire a unui centru comercial, pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Centru, sos. Hîncești în următoarele condiții: - conform deciziei Primăriei mun. Chișinău, nr. 11/13-10 din 24.12.2007 cu prezentarea acordurilor locatarilor; - termenul de începere a

lucrărilor de construcție este de 6 (șase) luni de la data eliberării prezentei autorizații; - durata executării nu va depăși 12 luni din momentul începerii lucrărilor de construcție. În contextul circumstanțelor expuse și a autorizației citate, se constată că, obiectul Autorizației de construire nr.362 din 30 mai 2011 eliberată de către Primăriei mun. Chișinău este executarea lucrărilor de construire a unui centru comercial, pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Centru, sos. Hîncești de către SC „SRL August” cu prezentarea acordurilor locatarilor și sub anumite condiții. Or, condiția de începere a lucrărilor de construcții, fiind indicat de 6 luni de la data eliberării. Astfel, acordurile locatarilor, întocmite în formă scrisă și confirmate notarial, urmau să existe cel târziu în luna 11 noiembrie 2011, condiție care nu a fost realizată. Drept urmare, a reținut instanța de apel că neprezentarea acordului locatarilor în forma scrisă și autentică, denotă neîndeplinirea de către CP „August” SRL a condițiilor pe marginea valabilității autorizației de construcție nr.362 din 30 mai 2011.

Colegiul instanței de apel a reținut și prevederile art. 5, al. (3) al Legii cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție și a stabilit că autorizația de construcție nr. 85 din 25 februarie 2009, a fost eliberată CP „August” SRL, pentru construcția unui bun imobil, situat pe un teren din șos. Hîncești 60, iar autorizația de construcție nr. 362 din 30 mai 2011 nu reflectă o adresă completă, unde urma a fi construit obiectivul, precum și numărul cadastral al terenului.

Reiterînd cele expuse supra, instanța de apel a relevat, că toate autorizațiile și anume: nr. 85 din 25 februarie 2009, nr.225 din 01 iunie 2010, nr. 362 din 30 mai 2011 sunt ilegale în fond ca fiind emise contrar prevederilor legii, motiv pentru care a admis apelul declarat, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii cu anularea actelor administrative contestate.

La data de 20 iulie 2018, Primarul General al mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat eronat normele de drept material.

A menționat că instanța de apel la emiterea deciziei contestate nu a ținut cont de faptul că la eliberarea autorizațiilor de construcție de Primarul General al mun. Chișinău pentru construcția Centrului comercial amplasat în mun. Chișinău, șos. Hîncești, 60, au fost respectate toate prevederile legislației în vigoare.

Prin referința depusă la data de 24 octombrie 2018, Irina Iancova a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că decizia Curții de Apel Chișinău este emisă la data de 26 iunie 2018. Primarul General al mun. Chișinău a depus cererea de recurs la data de 20 iulie 2018. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul este depus în termenul prevăzut de lege

Examinând temeiurile recursului declarat de Primarul General al mun. Chișinău, în raport cu materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primarul General al mun. Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Primarul General al mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 270, 431, 433 lit. a), 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

